

เรียนรู้วิธีลดคอร์รัปชันจากฮ่องกง : 1. คณะกรรมการอิสระต่อต้านคอร์รัปชัน

เขียนโดย ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช

วันอาทิตย์ที่ 20 ตุลาคม 2013 เวลา 00:00 น. - แก้ไขล่าสุด วันอาทิตย์ที่ 20 ตุลาคม 2013 เวลา 10:42 น.

ICAC ทำงาน ๓ ด้าน คือสอบสวน ป้องกัน และการศึกษาแก่ชุมชน

เรียนรู้วิธีลดคอร์รัปชันจากฮ่องกง : 1. คณะกรรมการอิสระต่อต้านคอร์รัปชัน

คุณ Dominic Regester, Deputy Director Education, East Asia ของ บริติชเคาน์ซิล เป็นผู้สะกิดใจผมว่า ตัวอย่างของประเทศที่แก้ปัญหาคอร์รัปชันอย่างได้ผลมีอยู่ คือประเทศฮ่องกง ที่ช่วงก่อนคริสต์ทศวรรษที่ 1970

คอร์รัปชันในฮ่องกงรุนแรงมาก จึงมีมาตรการแก้ปัญหาดังกล่าว และได้ผลจริงๆ โดยผมเชื่อว่าต้องทำอย่างเป็นระบบ และระยะยาว

ผมกลับมาค้น ฎีกัล ที่บ้าน พบเรื่อง [Independent Commission against Corruption \(Hong Kong\)](#) (ICAC) ที่ตั้งโดยผู้ว่าราชการของฮ่องกง ในปี ค.ศ. 1974

มียังอยู่ใต้ปกครองของอังกฤษ

โดยมีเป้าหมายลดคอร์รัปชันในหน่วยราชการ ใช้ ๓ มาตรการ คือ การบังคับใช้กฎหมาย การป้องกัน และการศึกษาของชุมชน

ICAC เป็นหน่วยงานที่ตั้งขึ้นตามกฎหมาย มีฐานะเป็นองค์กรที่เป็นอิสระจากราชการ รายงานตรงต่อผู้บริหารสูงสุดของฮ่องกง และผู้บริหารสูงสุดเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการชุดนี้ โดยหลังปี 1997 ที่ฮ่องกงกลับมาอยู่ใต้ปกครองของจีน คณะกรรมการชุดนี้ตั้งโดยสภาสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยคำแนะนำของผู้ว่าราชการฮ่องกง

บทความที่เอ่ยถึงข้างบนใน Wikipedia เล่าเหตุการณ์ที่เป็นต้นเหตุของการระบาดของโรคคอร์รัปชันในสังคมฮ่องกง มาจากความสำเร็จในการพัฒนาธุรกิจหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ แต่อัตราเงินเดือนของข้าราชการต่ำมาก เกิดการเรียกรับ(และให้)เงินใต้โต๊ะอย่างแพร่หลาย โดยตอนนั้นหน่วยปราบคอร์รัปชันอยู่ที่ตำรวจ แต่พบว่าตำรวจนั้นแหละเป็นตัวการ มาตรการต่อต้านและปราบคอร์รัปชันโดยกลไกตำรวจไร้ผล และคอร์รัปชันระบาดไปทั่วทุกวงการ ไม่ใช่เฉพาะในราชการ

เมื่อตั้ง ICAC คนฮ่องกงไม่เชื่อถือ เยาะเย้ยกันว่า ย่อจาก I Can Accept Cash และเจ้าหน้าที่ของ ICAC ในช่วงแรกมาจากตำรวจ และทำงานไม่เป็น คือทำเป็นแค่ไล่จับมาสอบสวน

แต่ต่อมาในช่วงทศวรรษ 1970 นั้นเอง ICAC ทำงานใหญ่ ดำเนินการสอบสวนข้าราชการที่ต้องสงสัยจำนวนมาก คนผิดชัดเจนนถูกลงโทษ ถูกปลด คนที่ผิดบางคนถูกปลด แต่ไม่ลงโทษรุนแรง มาตรการของ ICAC ทำให้ฮ่องกงเป็นประเทศที่ยอมรับกันว่า สะอาดจากคอร์รัปชัน ดีกว่าประเทศอื่นๆ ส่วนใหญ่ในโลก

ช่วงทศวรรษ 1990 พบการทำผิดโดยสมาชิกของ ICAC เอง แต่แปลกที่บทความนี้บอกว่า ภาพลักษณ์ของ ICAC ไม่เสียหายมากนัก เดว่าคงจะเป็นเพราะผลงานดี

เรียนรู้วิธีลดคอร์รัปชันจากฮ่องกง : 1. คณะกรรมการอิสระต่อต้านคอร์รัปชัน

เขียนโดย ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช

วันอาทิตย์ที่ 20 ตุลาคม 2013 เวลา 00:00 น. - แก้ไขล่าสุด วันอาทิตย์ที่ 20 ตุลาคม 2013 เวลา 10:42 น.

เมื่อฮ่องกงกลับมาอยู่กับจีน รัฐบาลจีน ออกกฎหมายตั้ง ICAC ทำให้ ICAC ยังมีฐานะมั่นคง และในปี 2005 ICAC แจ้งจับคอร์รัปชันจากหลักฐานการสืบข้อมูลลับ และศาลยอมรับหลักฐานนั้น และลงโทษผู้ผิด และในปีต่อมาก็มีการออกกฎหมายกำหนดวิธีการให้

ICAC

สืบข้อมูลลับได้

ในปี 2003 เจ้าหน้าที่สอบสวนของ ICAC ถูกสอบสวนและลงโทษจำคุก ๙ เดือน ฐานให้ข้อมูลเท็จ เป็นการทำความผิดครั้งเดียวของเจ้าหน้าที่ของ ICAC

ย่ไปอีกว่า ICAC ทำงาน ๓ ด้าน คือสอบสวน ป้องกัน และการศึกษาแก่ชุมชน แม้ว่าเจ้าหน้าที่ ๓ ใน ๔ อยู่ในแผนกสอบสวน แต่ ICAC ก็ให้ความสำคัญต่อการป้องกันและการศึกษาเท่าเทียมกับการสอบสวน โดยได้พยายามเปลี่ยนความคิดของผู้คน ให้ไม่ยอมรับการติดสินบนหรือเงินตอบแทน และหากประชาชนเดือดร้อนจากการไม่ยอมรับการติดสินบน

ICAC

จะเข้าไปสอบสวน

ที่น่าสนใจคือ มีการสร้างหนังเรื่อง [I Corrupt All Cops](#) เพื่อเผยแพร่ผลงานของ ICAC ด้วย โดยตัวอักษรย่อของชื่อหนังคือ I. C. A. C.

วิจารณ์ พานิช

๑๓ ต.ค. ๕๖

บันทึกนี้เขียนที่ [GotoKnow](#) โดย [Prof. Vicharn Panich](#)